Presos: reivindicació i misericòrdia

Per JoseC el dv., 12/01/2018 - 09:00

Arran de l'empresonament preventiu de dirigents polítics de l'independentisme català s'ha difós la sensibilitat envers aquests presos. És relativament freqüent veure als carrers, en actes públics i fins i tot en espectacles, persones amb el llacet groc per reivindicar-ne la llibertat.D'altra banda, la presó també ha estat objecte de debat, amb motiu d'haver trobat el cos sense vida de Diana Quer. Partidaris de la presó permanent revisable –expressió que sembla contradictòria, ja que si és revisable no és permanent en el sentit de definitiva– i contraris a aquesta fórmula han fet sentir la seva veu a l'hora de proposar la pena més convenient per als autors de crims com aquest.

Quan es produeixen fets que desperten o intensifiquen l'alarma social, sovint la presó apareix en el debat. Uns la consideren sobretot un càstig exemplar –no desproveït, de vegades, d'un cert sentiment de venjança o de rancor– i uns altres, un mitjà per desactivar uns determinats comportaments i, per tant, una mesura sobretot dissuasòria. I no falten els que pensen que la presó és un element més –extrem, això sí, però element al cap i a la fi– de la lluita política i per això parlen de "presos polítics".

Sempre hi ha hagut i hi haurà discussions sobre el caràcter just o injust d'una determinada pena, sobretot si comporta la privació de llibertat. Els tribunals han de poder exercir la seva funció amb llibertat i amb professionalitat, a fi que les sentències siguin ben afinades.

Mentrestant, la població s'hauria d'interrogar sobre el fet que hi hagi un nombre tan elevat de persones a les presons i sobre les causes d'aquests ingressos als centres penitenciaris. I de les seves conseqüències, perquè el sofriment que tot això representa per als afectats i per a les seves famílies és molt gran. I la necessària rehabilitació és molt costosa i difícil d'assolir. Però una societat preocupada per l'equitat i pel bé comú no hauria d'estalviar recursos per avançar cap a aquesta fita: la plena rehabilitació i reintegració a la societat dels qui n'han estat temporalment apartats a causa de la seva estada, més o menys prolongada, en un centre penitenciari.

La presó no sols hauria de ser objecte de reivindicacions i de debats més o menys acalorats, sinó sobretot de misericòrdia. No la presó, pròpiament parlant, sinó els presoners. Una de les obres de misericòrdia corporal és, precisament, visitar els presos. Ens ho va recordar el papa Francesc durant l'Any Sant de la Misericòrdia. Un any que ja queda enrere, però l'exercici de la misericòrdia, i concretament d'aquesta obra, és una tasca que tenim al davant i que no podem eludir.